

Kjøbenhavns og Fredericias Befæstning og andre saadanne Foranstaltninger. Jeg troer imidlertid, at man ved at bedømme et Foretagende som dette skal see bort fra saadanne Eventualiteter, at man skal betragte enhver Sag, som den foreligger, og at man skal lade det være overladt til den Tid, naar der fremkommer Forslag om saadanne Foranstaltninger, at tage under Overveielse, om og hvorvidt Statens Kræfter tillade at gaae ind derpaa. Det er kun disse Bemærkninger, jeg for Diebliffet har fundet mig foranlediget til at gjøre. Jeg har allerede ved Sagens 1ste Behandling gjort opmærksom paa, hvorledes jeg troer, at de store Fremskridt, der nu gjøres overalt i Verden for at tilegne sig Afbenyttelsen af de rige Kræfter, Naturen indeholder, ogsaa maa indeholde en Opfordring for den danske Stat til ikke at staae tilbage i saa Henseende. Det forekommer mig, at dersom vi ikke bestræbe os for at gaae fremad, ville vi komme til at gaae tilbage, og det er en nødvendig Betingelse for den Stilling, vi maae ønske at indtage i Verdensudviklingens Gang, at vi ogsaa søge at tilegne os de Forbedringer og gjøre de Fremskridt, som overalt er skeet. Vi have nylig her vedtaget en Lov, hvorved vi have hædret en Mands Minde, der anvendte hele sit Liv til at grænse i Naturens Kræfter, og som levede og virkede derfor, saa at det ikke alene skulde gaae ud paa Beregninger indenfor Studer-kammerets Vægge, men at de ogsaa skulde komme hans Medborgere til Nytte i en stor og vid Kreds. Jeg tilstaaer, at det er tildeels Tanken om denne Mand og Tanken om, hvad han levede og virkede for, der har foresvævet mig ved Behandlingen af denne Sag, og jeg kan ikke Andet end troe, at vi, ved at gaae ind paa det Forslag, som nu foreligger, ogsaa ville tilegne os, hvad andre Lande i en saa stor og vid Udstrækning have anseet for rigtig og nødvendigt til at befordre baade deres materielle og aandelige Interesser. Det er derfor, at jeg gjentagende skal tillade mig at anbefale til det ærede Thing det Forslag, der nu foretages til endelig Afgjørelse.

Orsted: Hvad en æret Taler har yttret imod mit Foredrag, forsaavidt det gik ud paa Forholdet imellem den Jernbane, der nu skal

anlægges, og de Jernbaner, der kunne ventes forlangte, grunder sig identivis paa en Misforstaaelse af mit Foredrag. Jeg opholdt mig ikke ved en Grund som den, der af den høitærede Finanzminister er anført mod den Bemærkning, at man, ved at votere en Jernbane for Sjælland, ogsaa kunde blive nødt til at votere en Jernbane for de øvrige Provindser. Jeg har ikke havt noget Væsentligt derimod at erindre, skjøndt jeg ikke kan nægte, at det vilde være meget mere tilfredsstillende, hvis der var en fuldstændig Plan over de forskjellige Jernbaneanlæg; thi saa vilde navnlig de, der boe i Jylland, faae at vide, hvorvidt den Foretning, man havde udtalt om, at man efterat der var decreteret en Jernbane for Sjælland, ikke kunde undlade at decretere Jernbanen, og det ogsaa paa Statens Ansvar, for de øvrige Provindser, var meer eller mindre sandsynlig. Men det, hvorved jeg opholdt mig, var den Udtalelse af den ærede 1ste Landsthingsmand for 3die Kreds (Kierkegaard), at det var godt, at man foreløbig først voterede en Jernbane for Sjælland; thi hvis man saa, at den mislykkedes, eller at den svarede meget slet Regning, saa var det en Grund til at nægte de andre Provindser en Jernbane. Det var derved, jeg opholdt mig, idet jeg navnlig udtalte, at det vilde være sørgeligt, naar de andre Provindser maatte give betydelige Bidrag til en Jernbane i Sjælland, som man siden fandt ikke at være hensigtsmæssig. Med Hensyn til hvad han har yttret mod den Bemærkning, at man ikke kunde tage de besparede Beføstninger for dem, der benytte Banen enten til Reiser eller til Varetransport, i nogen Beregning, forsaavidt denne Lettelse tilveiebringes, ikke ved Indretningens egen Natur, men ved de Bidrag, som Staten giver, og forsaavidt en æret Taler har anstillet en Sammenligning med Veiene, da maa jeg bemærke, under Overveielse af hvad Forholdene paa ethvert Sted tillade, at gode Veie er Noget, man søger for overalt, og at Bidragene dertil udredes af de forskjellige Landsdele i Forhold til den mere eller mindre betydelige Nytte, de kunne antages at have deraf. Heri Danmark udredes ikke Noget af den almindelige Statskasse til Landeveiene, naar undtages de Bidrag, der i